

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool te Beveren

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	11312
	Instelling	Gemeentelijke Basisschool
directeur		Rudi LEYS
adres		Bosdamlaan 1 - 9120 BEVEREN-WAAS
telefoon		03-775.87.14
fax		03-755.82.56
e-mail		GBS.BEVEREN@beveren.be
website/URL		
	Bestuur van de instelling	961111 - Gemeentebestuur van Beveren-Waas te BEVEREN-WAAS
adres		Stationsstraat 2 - 9120 BEVEREN-WAAS
	Scholengemeenschap	121137 - Gemeentelijke Basisscholen Beveren te VRASENE
adres		Nieuwe Baan 8 - 9120 VRASENE
	CLB	115022 - Vrij CLB Waas en Dender te SINT-NIKLAAS
adres		Ankerstraat 63 - 9100 SINT-NIKLAAS
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	30/01/2012, 31/01/2012, 01/02/2012, 02/02/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	02/02/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	10/02/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Bart De Bie
	Teamleden	Liesbet Criel
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Leergebieden in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
3.1 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	7
3.2 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding	8
3.3 Lager onderwijs: Nederlands	9
3.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	10
3.5 Lager onderwijs: ICT	12
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	13
4.1 Professionalisering	13
4.2 Begeleiding	14
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	16
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	18
6.1 Wat doet de school goed?	18
6.2 Wat kan de school verbeteren?	19
6.3 Wat moet de school verbeteren?	19
7. ADVIES	20

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

Tijdens de doorlichting gaat de inspectie na of de school voldoende onderwijskwaliteit realiseert en of ze haar kwaliteit systematisch bewaakt. Verder onderzoekt ze het algemeen beleid van de school. In deze school stond in de kleuterafdeling lichamelijke opvoeding en wereldoriëntatie in de **focus**. In de lagere afdeling was dat wereldoriëntatie, Nederlands en ICT. Bovendien waren de aanvangsbegeleiding en de leerbegeleiding ook voorwerp van onderzoek.

In haar oordeel houdt de inspectie rekening met **specifieke kenmerken** van de school, van het personeel, van de leerlingen en van de omgeving. De Gemeentelijke 'Centrumschool' in Beveren ligt op dezelfde campus als de Gemeentelijke Academie. Beide instellingen delen enkele lokalen. De school biedt kleuter- en lager onderwijs aan. De meeste leeftijdsgroepen bestaan uit twee klassen. De laatste jaren kende de school een betekenisvolle groei in haar leerlingenpopulatie. Vaak ging het om neveninstromers en om leerlingen met zorgbehoeften. De leerlingenpopulatie is een weerspiegeling van de lokale omgeving en bestaat voor een kwart uit doelgroepkinderen waarvoor de school extra uren genereert. Door het groeiend aantal leerlingen, komen ook nieuwe leraren op school. Daarnaast worden een aantal leraren ook vervangen. Het schoolleiderschap wordt opgenomen door een ervaren directeur. Hij wordt bijgestaan door een uitgebreid zorgteam. De schoolleiding wordt sterk ondersteund door het gemeentebestuur en de scholengemeenschap.

Voor *de kleuterafdeling* kan de school aantonen dat ze het leerplan toepast om de ontwikkelingsdoelen voor **wereldoriëntatie** na te streven. Wereldoriëntatie wordt doelgericht gepland en het aanbod is afgestemd op het leerplan. Alle domeinen komen evenwichtig aan bod. De leraren realiseren voldoende horizontale samenhang door wereldoriëntatie te integreren in leergebiedoverschrijdende thema's en hun spelwerkplekken aan het thema aan te passen. De planning van die thema's wordt in overleg door de leraren opgesteld. Er is daarbij weinig ruimte voor een ervaringsgerichte invulling. Ook de expliciete en systematische integratie van functionele woordenschat is beperkt. De leraren volgen de ontwikkeling van de kleuters op met een observatie- en kindvolgsysteem van de scholengemeenschap dat zich momenteel nog in een experimenteerfase bevindt.

De **lichamelijke opvoeding** in de kleuterafdeling voldoet. De lichamelijke opvoeding wordt gegeven door een leermeester. De leraar lichamelijke opvoeding baseert haar onderwijs op een actuele methode, maar relateert dit aanbod niet expliciet aan het leerplan. Alle competenties komen aan bod en er is voldoende verticale samenhang. De praktijk wordt weinig gekoppeld aan de thema's in de klas. De leraar lichamelijke opvoeding volgt de vorderingen van de kleuters op met een methodegebonden systeem dat verschilt van het observatiesysteem in de klas. Ook de groepsleraren nemen een deel van de lichamelijke vorming (motorische vaardigheden) voor hun rekening. Zij plannen en evalueren dit aanbod vanuit het leerplan. Voor schrijfinitiatie gebruikt de school een specifieke methode.

In *de lagere afdeling* kan de school aantonen dat haar leerlingen de eindtermen **Nederlands** bereiken. Ze beschikt hiervoor over toetsresultaten van netgebonden eindproeven en peilingen. Het aanbod is gebaseerd op actuele methodes, waarvan de school aanneemt dat alle domeinen op een graduele manier aan bod komen. De school verrijkt haar aanbod vooral voor lezen en poëzie. De leraren evalueren de vorderingen van hun leerlingen met methodegebonden toetsen. De resultaten hiervan zijn bevredigend, maar verschillen van die van het leerlingvolgsysteem.

Met uitzondering van het domein 'ruimte', kan de school aantonen dat ze de eindtermen **wereldoriëntatie** haalt. Hiertoe beschikt ze over outputgegevens op basis van netgebonden eindproeven. De leraren verantwoorden hun aanbod vanuit het leerplan wereldoriëntatie. Hieruit blijkt dat de school voldoende aandacht heeft voor alle domeinen en voor de verticale samenhang in het aanbod. De onderwijspraktijk is gedeeltelijk afgestemd op de visie van het leerplan en de uitgangspunten van de eindtermen: sommige thema's getuigen van een 'levende praktijk', waarin voldoende aandacht is voor realiteitsgebonden onderwijs, een geïntegreerde aanpak, een begeleidende lerarenstijl, actief en interactief leren. Andere lessen(reeksen) komen hier te weinig aan tegemoet. De school evalueert slechts een deel van de leerplandoelen met schriftelijke toetsen aan het einde van een leereenheid.

In de lagere afdeling voldoet **ICT** niet omdat de school geen eigen plan heeft om aan deze leergebiedoverschrijdende eindtermen te werken. Door de ICT-coördinatie los te koppelen van andere coördinatieopdrachten, krijgt ICT vanaf dit schooljaar een duidelijke impuls. De school beschikt voor verschillende aspecten over een analyse van de stand van zaken. De ICT-coördinator pakt de ontwikkeling van het ICT-beleid efficiënt en effectief aan, maar een expliciet schoolbeleid met voldoende schoolexterne ondersteuning voor de nieuwe ICT-coördinator blijft nog uit.

De **aanvangsbegeleiding** van nieuwe leraren is een voorbeeld van goede praktijk. Het schoolbestuur investeert voor de hele scholengemeenschap in twee halftijdse mentoren; één per niveau. Zij begeleiden de startende leraren gedurende drie jaar. Het eerste jaar staat het opvangen van de 'praktijkschok' voorop. (Zelf)vertrouwen en welbevinden staan voorop. Vanaf het tweede jaar wordt meer gefocust op de ontwikkeling van competenties. De aanvangsbegeleiding is sluit aan bij de functiebeschrijving en richt zich finaal op de evaluatiecriteria van de scholengemeenschap. Beginnende leraren zijn tevreden over deze begeleiding en er stappen in deze periode geen beginnende leraren uit het onderwijs.

De **leerbegeleiding** verloopt doelgericht. De school heeft een expliciete visie over 'zorg' met twee centrale pijlers: het 'zorgcontinuüm' en het 'handelingsgericht werken'. De school slaagt er in zekere mate in om deze uitgangspunten in realiteit om te zetten. In de kleuterafdeling investeert de school, samen met de scholengemeenschap, in een observatie- en volgsysteem om tot een functionele beeldvorming te komen. In de lagere afdeling doet men hiervoor vooral beroep op de eigen toetsen en het leerlingvolgsysteem. Het zorgteam centraliseert de leerlingengegevens digitaal op schoolniveau, met de bedoeling om van hieruit de handelingsgerichte werking aan te sturen. Dit werkt nog niet optimaal. De leraren respecteren verschillen tussen hun leerlingen en organiseren hiervoor, min of meer doelgericht en systematisch, diverse vormen van binnenklasdifferentiatie. In de praktijk ondersteunt het zorgteam die werking op leraren-, leerlingen- en schoolniveau en coördineert ze de zorg aan leerlingen met specifieke noden. De school brengt de effecten van sommige leerbegeleidingsinitiatieven in kaart, maar dit leidt nog niet systematisch tot optimalisering van de leerbegeleiding.

Het **algemeen beleid** is gericht op een gunstig klimaat en de ontwikkeling van de school. De schoolleiding staat open voor signalen van alle schoolinterne en -externe participanten. Op basis van een democratische houding en een aantal uitgeschreven visies, neemt de school deze veelheid aan signalen mee in haar praktijk en haar ontwikkeling. Dit heeft als gevolg dat sommige projecten weinig doelgericht en planmatig aangepakt worden of de uitvoering en afwerking ervan op zich laten wachten. De school zet haar nascholing in ter ondersteuning van haar ontwikkeling. Ze heeft een expliciete visie op interne kwaliteitszorg en voert die ook in zekere mate uit.

Niettegenstaande ICT niet voldoet, besluit de inspectie deze doorlichting toch met een **gunstig advies**. Ze beroept zich daarvoor op de duidelijke vooruitgang in het ICT-beleid vanaf 1 september 2011.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

wereldoriëntatie

lichamelijke opvoeding

Lager onderwijs

Nederlands

wereldoriëntatie

ICT

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel

Professionalisering

Aanvangsbegeleiding

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Motivering

- De school kan aantonen dat ze de ontwikkelingsdoelen wereldoriëntatie nastreeft.
- De leraren werken doelgericht. Recentelijk is het leerplan meer richtinggevend voor de doelenbepaling en het aanbod. De domeinen natuur, techniek, mens, maatschappij, ruimte en tijd komen evenwichtig aan bod.

- De school maakt de (geclusterde) leerplandoelen echter niet concreet. Dit leidt tot verschillende interpretaties, afhankelijk van de leerkracht en/of het thema. Door het wekelijks overleg en informele overlegmomenten probeert het team de verticale samenhang te bewaken.
- De leraren realiseren voldoende horizontale samenhang door wereldoriëntatie te integreren in leergebiedoverschrijdende thema's. Deze thema's worden in overleg bepaald en per twee leeftijdsgroepen (jongste en oudste kleuters) vastgelegd. Er blijft weinig ruimte over voor keuzes op basis van de ervaringen van kinderen of initiatieven van individuele leerkrachten. Sommige thema's van de oudste groepen worden bepaald in overleg met het eerste leerjaar, waarmee de school een laagdrempelige overgang van kleuter- naar lager onderwijs nastreeft.
- Leraren versterken in verschillende mate de horizontale samenhang door hun speel- en werkhoeven aan het thema aan te passen. Hierdoor krijgen kleuters extra uitdagingen.
- De school heeft beperkte aandacht voor de onderbouwing van haar thema's met een expliciete en functionele woordenschat. Recentelijk startte men met het gebruik van een 'dominante begrippenlijst' per thema om de taalontwikkeling van de kleuters intentioneel te bevorderen. Wat dit betreft heeft de school nog nood aan afspraken over de inhoud en het gebruik van deze 'sleutelwoordenschat' en de betekenis ervan voor de zorgwerking.
- De school stimuleert de ontwikkeling van de kleuters vanuit verschillende perspectieven. De kleuters ervaren en beleven de realiteit in authentieke omgevingen door het ruim aanbod aan uitstappen. De leraren ondersteunen de ontwikkeling van hun kinderen vooral in begeleide activiteiten en ze bieden hun kleuters ruimte voor exploreren, experimenteren en ontmoeten in de speelwerkplekken.
- De school heeft ruime aandacht voor realiteitsgebonden onderwijs. De school maakt gebruik van uitstappen, de tuin, ouders of de buurt om de werkelijkheid door de kleuters te laten ontdekken.
- Kleuters krijgen relatief weinig kansen om initiatief te nemen. De leraren staan wel open voor de inbreng van kleuters door elementen van hun ervaringswereld op te pikken, maar ze nemen hieromtrent eerder een afwachtende houding aan.
- De klasinrichting is nog voor verbetering vatbaar. De kalenders in de onthaalhoek ondersteunen de ontwikkeling van de kinderen. Met uitzondering van de jaarkalenders, sluiten ze aan bij het leerplan, ze zijn logisch opgebouwd en worden functioneel gebruikt. Het actuele thema springt niet in alle klassen in het oog. De boekenhoek wordt in verschillende mate aangepast aan het thema en is niet altijd functioneel ingericht. Sommige speelwerkplekken liggen er weinig uitnodigend bij.
- De leerkrachten volgen de vorderingen van hun kleuters doelgericht op. Ze observeren hun kleuters op korte termijn op basis van vooropgestelde (leerplan)doelen. Op middellange termijn volgen de leerkrachten de ontwikkeling van de kleuters op met het nieuwe volgsysteem van de scholengemeenschap.

3.2 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding

Voldoet

Motivering

- De school kan aantonen dat ze de ontwikkelingsdoelen lichamelijke opvoeding nastreeft.
- Het aanbod vertoont voldoende verticale samenhang. De leraar lichamelijke opvoeding baseert haar onderwijs op een actuele methode, maar relateert dit aanbod niet expliciet aan het leerplan. In de klassen plannen de kleuterleraren doelgericht activiteiten voor motorische vorming. Zij leggen de klemtoon op kleinmotorische vaardigheden en relateren hun aanbod wel aan het leerplan.

- Er is beperkte aandacht voor horizontale samenhang. De leraar lichamelijke opvoeding sluit met haar onderwijs aan bij enkele jaargebonden thema's uit de klas. Er zijn geen afspraken over het gebruik van (ruimtelijke) begrippen.
- In de lessen lichamelijke opvoeding komen alle competenties evenwichtig aan bod. De school investeert beperkt in zweminitiatie voor kleuters.
- De school neemt deel aan enkele buitenschoolse sportactiviteiten waardoor de kleuters extra bewegingsmogelijkheden krijgen.
- De lessen lichamelijke opvoeding worden waardevol uitgevoerd. De leerkracht hanteert een stimulerende lerarenstijl, bouwt de lessen didactisch goed op en begeleidt de leerlingen volgens hun mogelijkheden.
- De groepsleraren organiseren schrijfinitiatie met een specifieke methode. Enkele leraren volgden hiervoor een nascholing. Het team is vragende partij om deze expertise verder uit te breiden en deze praktijk planmatig te implementeren.
- De school heeft uitdrukkelijke aandacht voor de ontwikkeling van fietsvaardigheden. Volgens een schooleigen leerlijn krijgen kleuters ruime kansen om deze vaardigheid te ontwikkelen.
- De leraren organiseren in hun klas geregeld muzische bewegingstussendoortjes als 'energizers'. Dit initiatief loopt door in de lagere afdeling.
- De kleuterafdeling beschikt over het nodige materiaal om motorische competenties te stimuleren. Dit materiaal wordt volgens de ontwikkeling van de kleuters zinvol ingezet.
- De leraar lichamelijke opvoeding wordt vooral informeel en onrechtstreeks betrokken bij de zorgwerking van de school. Ze overlegt permanent en informeel met de groepsleraren over de vorderingen van de kleuters. Ze overhandigt de evaluatiegegevens aan de groepsleraren die deze gegevens inbrengen in het kindvolgsysteem van de school. Het formeel overleg op school, met het CLB en ouders wordt overgelaten aan de groepsleraar.
- De evaluatie van motorische vaardigheden in de klas gebeurt op basis van het leerplan. Het kindvolgsysteem geeft hierbij de richting aan. De leraar lichamelijke opvoeding sluit hier echter niet bij aan. Zij evalueert de vorderingen van de kleuters met een methodegebonden volgsysteem dat ze aanpast naar eigen inzicht.
- De evaluatiegegevens tonen aan dat de meeste kleuters voldoende vorderingen maken.
- De leraar lichamelijke opvoeding neemt deel aan de intervisies binnen de scholengemeenschap, maar heeft nog nood aan verdere vorming, coaching en/of ondersteuning om haar opdracht op kleuterniveau uit te voeren.

3.3 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

Motivering

- De school kan aantonen dat de leerlingen de eindtermen Nederlands halen. Ze beschikt hiervoor over toetsresultaten van netgebonden eindproeven en genormeerde peilingen.
- Om de leerplandoelen te realiseren, maakt de school gebruik van onderwijsleerpakketten uit de handel. De leraren vertrouwen erop dat deze bronnen de leerplandoelen voldoende beogen en dat ze voldoende gradatie in de leerinhouden waarborgen. In dit aanbod komen de diverse aspecten van de domeinen spreken, luisteren, lezen en schrijven voldoende aan bod. Het algemeen gebruik van deze methodes zorgt tevens voor verticale samenhang in het aanbod. De school verrijkt haar aanbod Nederlands met diverse structurele en occasionele initiatieven.
- In de eerste en tweede graad wordt het technisch lezen geoefend in homogene vorderingengroepen. De evolutie van de leesvorderingen wordt bijgehouden door

specifieke toetsen, op basis waarvan de groepen gevormd worden. De meeste leerlingen in het vierde leerjaar halen het wenselijke niveau.

- De school besteedt expliciete aandacht aan leesbevordering. Het gaat om een brede waaier aan initiatieven; bijv. voorlezen, vrij lezen, werken met een lievelingsboek, (creatieve) opdrachten vervullen bij een boek en geregeld bezoek aan de bibliotheek. Een aantal leraren volgde, samen met medewerkers van de bibliotheek, een nascholing rond 'leesbevordering'. De effecten van dit leesbeleid werden nog niet gemeten.
- De school neemt ook deel aan lokale of Vlaamse initiatieven. Zo werkte de school dit jaar een project rond poëzie uit en werkt men jaarlijks actief aan de jeugdboekenweek mee.
- Enkele leraren streven naar een horizontale samenhang tussen Nederlands en andere leergebieden. Sommigen koppelen spreek- en schrijfactiviteiten aan de thema's in wereldoriëntatie om ze op die manier functioneel te kunnen aanwenden.
- In de eerste en tweede graad gebruikt de school een specifieke schrijfmethode om de betrokken leerplandoelen te bereiken. In het eerste leerjaar wordt eerst de nodige aandacht besteed aan het inoefenen van schrijfpatronen. Daarna stapt men over op de schrijfmethode om de 'schrijftechnische' doelen na te streven. Men motiveert deze aangepaste aanpak vanuit het leesonderwijs en niet vanuit de op dit vlak beschikbare leerlijnen uit het leerplan.
- In de meeste klassen ondersteunen klaswanden het onderwijsleerproces. In sommige klassen zijn afficheringen van algoritmes, heuristieken en/of woordenlijsten heel duidelijk en worden ze functioneel aangewend. In andere klassen zijn ze moeilijk leesbaar. In enkele klassen biedt de zithoek extra kansen voor spreken, luisteren en lezen.
- Vooral in de eerste graad differentieert men systematisch en/of doelgericht in het leergebied Nederlands.
- Op basis van het zorgoverleg en met medewerking van het CLB, kunnen leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften of gediagnosticeerde stoornissen rekenen op de nodige maatregelen, bijvoorbeeld het gebruik van ondersteunende schema's, klasexterne hulp door de zorgleraar of het vooraf lezen van teksten voor een toets begripend lezen. Leerlingen die weinig taalvaardig zijn, worden ondersteund in het taalklasje. De school heeft geen afspraken om die problemen op een geïntegreerde manier doelgericht aan te pakken.
- De school evalueert de vorderingen van leerlingen op korte termijn door methodegebonden toetsen. Vooral in het eerste leerjaar zijn die sterk gericht op een snelle aanpassing van het onderwijs. Het gebruik van foutenfrequentietabellen en – analyses helpt sommige leraren om snel een correct beeld te krijgen van de vorderingen van hun leerlingen. In de hogere leerjaren toetst men de vorderingen aan het einde van een leereenheid.
- In een aantal klassen valt het niveauverschil op tussen de methodegebonden toetsen en de genormeerde proeven. Twee keer per jaar neemt de school voor spellen en technisch lezen genormeerde toetsen af. De resultaten hierop zijn voor een beduidend aantal leerlingen zwakker dan op de eigen en de methodegebonden toetsen. Het team heeft hier geen eenduidige verklaring voor, maar verwijst wel naar de impact van de stresserende situatie waarin de LVS-toetsen afgenomen worden.

3.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Motivering

- Met uitzondering van het domein 'ruimte', kan de school aantonen dat ze de eindtermen wereldoriëntatie haalt. Hiertoe beschikt ze over outputgegevens op basis van netgebonden eindproeven.

- De leraren verantwoorden hun aanbod vanuit het leerplan wereldoriëntatie. Uit de expliciete koppeling tussen 'thema's' en leerplandoelen, blijkt dat de school aandacht heeft voor alle domeinen en voor de verticale samenhang in het aanbod. Voor sommige domeinen of projecten hebben de leraren aparte jaarplannen. In de klasagenda vertalen de leraren een willekeurige selectie van de leerplandoelen in een (soms erg) beperkt aantal lesdoelen. Daardoor is het onduidelijk welke leerplandoelen wel en niet expliciet worden nagestreefd.
- De school vertrouwt op een onderwijsleerpakket uit de handel om de aansluiting van haar onderwijsaanbod met de eindtermen te verzekeren. Ze streeft ernaar om deze lessen in haar thema's te integreren, maar dit lukt slechts gedeeltelijk. Een vrij groot aantal onderwerpen wordt als 'geïsoleerde les(senreeks)' gegeven. De school ging nog niet na in hoeverre ze de cursorische aanpak kan verminderen ten voordele van een thematische of projectmatige aanpak. Sommige thema's en de uitwerking van de meerdaagse buitenschoolse activiteiten kunnen wat dit betreft nochtans als voorbeeld dienen.
- Verkeersopvoeding wordt cursorisch gegeven. De school volgt een methode voor 'verkeer'. Het aanbod is voldoende gericht op de participatie van de leerlingen in het lokale verkeer. Ze streeft zowel kennis, inzicht, vaardigheden als attitudes na. De lokale politie is hierbij een actieve partner.
- Bij thematisch of projectmatig uitgewerkte inhouden valt de realiteitsgebondenheid op. Enerzijds leiden exploraties in authentieke omgevingen, uitstappen of het gebruik van media het thema in. De bepaling van uitstappen gebeurt op basis van schoolafspraken. Anderzijds richten leraren hun onderwijs op een actieve participatie aan de maatschappij. Vaak werkt men dan met lokale partners of gemeentelijke diensten samen. Bij cursorisch opgevatte thema's of geïsoleerde lessen ontbreekt dit 'leren in dialoog met de werkelijkheid'.
- De meerdaagse buitenschoolse activiteiten (zeeklas, bosklas, boerderijklass,...) getuigen van een ruime investering in een actieve en geïntegreerde oriëntering op de wereld, sociale vaardigheden en dynamisch-affectieve vorming. Bij deze initiatieven voert de school een democratisch beleid. Deze activiteiten worden ook geëvalueerd.
- De school heeft ruime aandacht voor de actualiteit. In de meeste klassen komt actualiteit via specifieke werkvormen aan bod. Soms schakelt men hiervoor moderne media in, hanteert men een specifieke methode of doet men een beroep op ICT-vaardigheden van kinderen. Het vastleggen van de verworven inzichten wordt zelden gekoppeld aan de tijds- en ruimtekaders, maar sommige leraren herhalen de leerinhouden op een aangename manier, bijvoorbeeld door een kwis in het hoekenwerk.
- Leraren hebben in verschillende mate aandacht voor het gebruik van bronnen. De school beschikt hiervoor over het nodige materiaal. De atlassen werden in de bovenbouw onlangs vernieuwd. De meeste leraren doen ook een beroep op naslagwerken uit de eigen klasbibliotheek, de openbare bibliotheek of van leerlingen. ICT en audiovisuele media worden in verschillende mate in de lessen geïntegreerd.
- De leerlingen krijgen kansen tot actief en interactief werken. Leerlingen kunnen experimenteren en in verschillende groeperingsvormen aan een opdracht werken. Door gebrek aan een planning voor leren leren en sociale vaardigheden, zit hier echter weinig structuur in. Zo wordt bij leerlingen in het eerste leerjaar het probleemoplossend vermogen en strategisch denken soms sterker aangesproken dan bij leerlingen in de bovenbouw en zit er weinig structuur in de organisatie van groepswork in functie van groeiende sociale vaardigheden.
- De leerlingen krijgen weinig ruimte om initiatief te nemen. De leerinhouden worden meestal strikt bepaald door de leraar. De actieve en interactieve werkvormen leiden zelden tot het zelf opstellen van leerinhouden. Nochtans beschikt de school over de nodige expertise hieromtrent.

- De klasinrichting ondersteunt soms het onderwijsleerproces. In sommige klassen ontbreken de nodige ruimtestructuren en/of tijdsbanden of worden ze niet dynamisch gebruikt. Andere leraren doen dit voorbeeldig.
- De evaluatie van wereldoriëntatie is weinig afgestemd op het leerplan. De meeste leraren evalueren wereldoriëntatie vooral met eigen of methodegebonden toetsen aan het einde van een thema of een lessenreeks. Specifieke projecten worden weinig systematisch geëvalueerd. Over langere periodes peilt de school naar de parate kennis bij leerlingen. Beide evaluatievormen sluiten inhoudelijk weinig aan bij de diverse kennisverwervingsniveaus in het leerplan. De school heeft weinig aandacht voor (alternatieve) evaluatiemomenten die in het leerproces geïntegreerd zijn, waarbij leerlingen betrokken zijn en die het onderwijs op korte termijn kunnen bijsturen.
- De rapportering over wereldoriëntatie is weinig duidelijk. De school rapporteert over wereldoriëntatie door middel van een algemeen cijfer op het rapport. Dit cijfer komt tot stand op basis van veel, verschillende en onduidelijke criteria. De school is zich van dit probleem bewust. Op het niveau van de scholengemeenschap worden stappen gezet om de rapportering in haar geheel aan te passen.
- De school optimaliseert haar wereldoriëntatie op basis van outputresultaten. Ze werkte haar tekort voor 'techniek' doelgericht weg. Op basis van de outputresultaten in 2008, neemt het 6de lj. op initiatief van de scholengemeenschap al enkele jaren deel aan techniekdagen in het Gemeentelijk Technisch Instituut. Daarnaast geeft men in elk leerjaar maandelijks een les 'techniek' op basis van het jaarplan. Uit de huidige outputresultaten blijkt dat die maatregelen volstaan om de eindtermen te halen. Om techniek nog te versterken, volgde het team onlangs een nascholing en ontwikkelt een werkgroep dit schooljaar techniekdozen voor alle leerjaren. De school reflecteerde nog niet over een mogelijke integratie van techniek in de thema's.
- Op basis van minder goede resultaten op de eindproeven, stuurt de school dit schooljaar haar onderwijs in het domein 'ruimte' bij. Hiertoe gebruikt ze nieuwe actuele atlanten en geeft ze de bijhorende lessen in de drie hoogste leerjaren. De school bekeek nog niet in hoeverre ze deze cursorische aanpak kan inruilen voor een integratie in de thema's.

3.5 Lager onderwijs: ICT

Voldoet niet

Motivering

- De school werkt aan de eindtermen ICT, maar doet dat niet volgens een schooleigen planning.
- Door enkele structurele maatregelen krijgt het ICT-beleid vanaf dit schooljaar een duidelijke impuls. Vanaf 1 september koos de school ervoor om de ICT-uren te isoleren van andere coördinatieopdrachten en in een weekrooster vast te leggen. De school voorziet een verankering van deze keuzes in haar toekomstige werking.
- De school heeft geen expliciet strategisch plan om de ICT-werking te optimaliseren. Recentelijk voerde de school een beginsituatieanalyse uit. De ICT-coördinator organiseerde hiervoor een peiling naar de ICT-competenties van leerlingen en leraren. Ze ging ook systematisch na op welke manier de eindtermen ICT in de klassen aan bod komen. De synthese van deze zelfevaluatie werd nog niet met het team besproken. Er werden hieruit ook nog geen concrete doelen en actiepunten afgeleid.
- De school beschikt over de nodige hardware en netwerkverbindingen om de eindtermen na te streven. Haar computerpark wordt onderhouden (en aangepast) door een technicus van het schoolbestuur.
- De meeste leraren beschikken over voldoende competenties om met hun leerlingen aan de eindtermen ICT te werken. Momenteel ondersteunt de ICT-coördinator enkele leraren om hun ICT-competenties te verhogen. De school beschikt echter niet over een expliciet professionaliseringsbeleid op dat vlak.

- De leraren zetten ICT in om de betrokken eindtermen na te streven. Leerlingen oefenen in een digitale omgeving en ze leren informatie verwerven, creatief verwerken en presenteren. De oudere leerlingen starten met communiceren met ICT en leren veilig omgaan met internet. Enkele klassen beginnen hun pas opgestarte klaswebsite zinvol te gebruiken, o.m. om de ouderbetrokkenheid te verhogen. Het ontbreekt de school nog aan leerlijnen om ICT als een coherent geheel aan te bieden.
- De leraren slagen er in verschillende mate in om ICT te integreren in diverse leergebieden.
- De school zet sinds kort ICT doelgericht in om de differentiatie in de klas te ondersteunen. Hiertoe investeerde ze in enkele softwarepakketten en in competentieverhoging van de leraren.
- Sommige leraren slagen erin om ICT op een democratiserende wijze in te zetten. Vaak maken ze hiervoor gebruik van beurtsystemen, soms ook van 'peer tutoring' of extra tijd voor leerlingen die thuis niet over ICT beschikken.
- In enkele klassen worden digitale borden gebruikt. Het team heeft nood aan vorming over het zinvol gebruik van deze media. Er dient zich ook een dialoog aan tussen alle betrokkenen in verband met de uitbreiding van digitale borden.
- De school evalueert de ICT-competenties van de leerlingen nog niet. Ook op de rapporten wordt ICT niet vermeld.
- De ICT-ontwikkeling steunt in sterke mate op de nieuwe ICT-coördinator. Zij bouwt in een snel tempo expertise op en investeert daarin veel 'eigen tijd'. Ze kan maar in beperkte mate gebruik maken van opleidingsinitiatieven en/of de ervaring van collega's binnen de scholengemeenschap.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Professionalisering

4.1.1 Aanvangsbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- De school stelt twee doelen centraal voor de aanvangsbegeleiding: in eerste instantie wil ze het welbevinden van de startende leraren in het team bevorderen. Ten tweede wil de school de competenties van de beginnende leraren verhogen. Voor dit laatste doel stelt de school de evaluatiecriteria van de scholengemeenschap als specifieke competenties voorop. Ze richt zich ook niet op de startcompetenties voor leraren in het basisonderwijs, noch op de evaluatiecriteria die op school worden gehanteerd.
- Het schoolbestuur investeert voor de organisatie van de aanvangsbegeleiding in twee deeltijdse mentoren voor de hele scholengemeenschap; één voor het kleuter- en één voor het lager onderwijs. Onder leiding van de coördinerende directeur organiseren deze mentoren de aanvangsbegeleiding zowel aanbodgericht als vraaggestuurd. Ze differentiëren hun aanpak naargelang de school of de behoeften van de beginnende leraar.

- De school verzorgt het onthaal van haar beginnende leraren. Ze doet dit met een onthaalgesprek, een rondleiding en enkele documenten en rekent hierbij op de steun van de collega's.
- De mentoren hanteren een specifieke reflectiemethode om de ontwikkeling van de beginnende leraren te stimuleren. Ze rekenen daarbij vooral op de input en het initiatief van de beginnende leraar. Een beknopt individueel traject geeft de ontwikkeling enigszins vorm, maar vooral de vertrouwelijke relatie tussen beginnende leraren en mentoren staat centraal in de aanvangsbegeleiding.
- Tijdens het startjaar van de beginnende leerkrachten focussen de begeleiders vooral op het welbevinden van de starters. Ze organiseren hiervoor een kennismakingsgesprek, een startersbijeenkomst op het niveau van de scholengemeenschap en enkele coachende klasbezoeken met daaropvolgende reflectiegesprekken. Bij aankomende oudercontacten ondersteunen de mentoren de beginners.
- Naast deze aanbodgerichte werking bewaken de mentoren ook de werklast van de beginnende leraren en treden ze op als bemiddelaar bij (dreigende) conflicten tussen beginnende leraren en anderen. Verder zijn ze beschikbaar om de vragen of problemen van beginnende leraren te beantwoorden.
- Tijdens het tweede en derde jaar focust de begeleiding op de ontwikkeling van lerarencompetenties. Ook hier is de begeleiding vooral leerkracht- en ontwikkelingsgericht.
- Naast de mentoren ervaren de beginnende leraren ook ondersteuning van hun collega's (in de parallelklassen) en de directeur. Ze getuigen van een aangename werkomgeving.
- De mentoren evalueerden de aanvangsbegeleiding op het niveau van de scholengemeenschap. Dit leidde onder meer tot de mogelijkheid om ook ervaren leerkrachten op hun vraag te ondersteunen.
- Beide partijen, zowel de beginnende leraren als de school, zijn tevreden over de aanvangsbegeleiding. De beginnende leraren waarderen de ondersteuning die ze genieten. De school evalueerde alle beginnende leraren tot nu toe gunstig.
- Er stappen geen beginnende leraren van deze school uit het onderwijs.
- De beide mentoren genoten diverse opleidingen, waardoor de school momenteel over een waardevolle expertise beschikt.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- ontwikkeling.

Motivering

- De leerbegeleiding verloopt in zekere mate doelgericht. De school beschikt over een visie op zorg. In het recentelijk aangepaste zorgwerkplan krijgen het 'continuüm van zorg' en de uitgangspunten van 'handelingsgericht werken' bijzondere aandacht. Vooral dit laatste element wordt nog niet ten volle in praktijk omgezet.
- De school stuurde haar zorgwerking structureel bij op basis van een gewijzigde leerlingenpopulatie. De school kende de laatste jaren een betekenisvolle groei van leerlingen. Vaak gaat het om neveninstromers en om leerlingen met uitgesproken zorgbehoeften. Om hieraan tegemoet te komen breidde de school haar zorgteam uit en bakende ze de taken af.

- De school besteedt veel aandacht aan een gunstig pedagogisch klimaat. Hierbij richt de school zich zowel op het individueel welbevinden als op sociale cohesie. De leraren hanteren een empathische en stimulerende omgangsstijl. Alle teamleden maken geregeld tijd voor individuele gesprekken met leerlingen of voor het opvangen van problemen. De meeste leraren onthalen hun kinderen met een (kring)gesprek om de drempel tussen thuis en de school te verlagen.
- De school maakt op diverse terreinen en met verschillende initiatieven uitdrukkelijk werk van de ontwikkeling van sociale vaardigheden. Ze ontwikkelt daarvoor projecten, richt meerdaagse activiteiten in en gebruikt een specifieke methode.
- Het team investeert in een goede communicatie met de ouders en beoogt een laagdrempelige school. Illustratief zijn de spelnamiddag, het (groot)ouderfeest, de fruitouders en de (voor)leesouders. Vanuit de zorgwerking worden ouders ook actief betrokken bij de begeleiding van hun kind.
- De school heeft de intentie om een zo breed mogelijk beeld van de kleuters te krijgen. Op korte termijn volgt ze de vorderingen van kleuters op met het nieuwe observatiesysteem. Op middellange termijn gebruikt ze sinds dit schooljaar een nieuw kleutervolgsysteem. Dit systeem bevindt zich momenteel in een experimenteel stadium en wordt nog vanuit verschillende visies en op diverse manieren gebruikt. Die diversiteit zorgt onder meer voor een beperkte aansluiting bij het leerplan. De scholengemeenschap is zich bewust van dit probleem en voorziet een evaluatie van (het gebruik van) dit systeem aan het einde van dit schooljaar.
- In de lagere afdeling volgen de leraren de vorderingen van de leerlingen op korte en lange termijn op. Op korte termijn doen ze dit voor wiskunde en Nederlands vooral op basis van al dan niet geanalyseerde toetsresultaten. Op langere termijn volgen de leraren de evolutie van hun leerlingen op met de rapportcijfers en een leerlingvolgsysteem met genormeerde toetsen voor wiskunde en enkele deelaspecten van Nederlands. Er is in de lagere afdeling weinig aandacht voor de systematische opvolging van Frans en voor de competenties en talenten van kinderen in wereldoriëntatie, muzische vorming en lichamelijke opvoeding.
- Het zorgteam centraliseert de beeldvorming en coördineert de hulpverlening. Dit team bespreekt met de groepsleraar de observatie- en evaluatiegegevens van de leerlingen en synthetiseert ze, zij het nog in beperkte mate, in een digitaal systeem. In samenspraak met de groepsleraar plant het zorgteam de hulp die men zal toepassen. Die hulp kan gericht zijn op de ondersteuning van de groepsleraar of op de klasinterne of –externe begeleiding van leerlingen(groepen).
- De leraren komen tegemoet aan de verschillen tussen leerlingen. In de kleuterafdeling differentiëren de leerkrachten door hun begeleidingsstijl en verwachtingen aan te passen. Soms differentieert men ook meer doelgericht op basis van de observatiegegevens en/of het kleutervolgsysteem. Deze differentiatie wordt weinig expliciet gepland, bijvoorbeeld via de klasagenda.
- In de lagere afdeling differentiëren leraren min of meer systematisch. Voor wiskunde differentiëren de meeste leraren volgens het systeem in de methode. De mate waarin en de manier waarop dit systeem geïnterpreteerd en gebruikt wordt, is verschillend. Met uitzondering van het eerste leerjaar, verloopt de binnenklasdifferentiatie voor Nederlands minder systematisch. Sommige leraren zetten hun hoekenwerk in om ook voor Nederlands te differentiëren.
- Op schoolniveau zijn er enkele initiatieven om systematisch te differentiëren in Nederlands en wiskunde. In de eerste en tweede graad van de lagere afdeling organiseert de school het lezen in homogene vorderingengroepen. Om de taalvaardigheid van minder taalvaardige kinderen te stimuleren organiseert men in beide niveaus 'taalklasjes'. Rekensterke leerlingen van de lagere afdeling krijgen extra uitdagingen vanuit de zorgwerking via 'rekensterk'. De school implementeert momenteel enkele softwarepakketten om in de lagere afdeling ICT als differentiatiemiddel in te zetten. De school heeft weinig aandacht voor de effectiviteit van de genomen initiatieven.

- Leerlingen met specifieke problemen en/of gediagnosticeerde leer- en ontwikkelingsstoornissen worden besproken op het multidisciplinair overleg (MDO), in aanwezigheid van een CLB-medewerker en de ouders. Op dit overleg bepaalt men de individuele hulpverlening voor de betrokken leerling. Dit kan gaan om ondersteunende of compenserende maatregelen, een individueel traject, een (dyslexie)contract en dergelijke meer. De beoogde handelingsgerichte benadering wordt soms belemmerd door de weinig doelgerichte en planmatige aanpak en/of het weinig consequente gebruik van het digitale zorgplatform.
- In een relatief hoog aantal gevallen doet de school een beroep op schoolexterne hulpverlening. Soms gaat het om verantwoorde ondersteuning vanuit het buitengewoon onderwijs en/of een therapie voor een specifieke stoornis. In praktijk werken de externe hulpverleners meestal goed samen met de betrokken leraren en het zorgteam.
- Het zorgteam participeert frequent aan specifieke nascholingstrajecten en aan overleg binnen de scholengemeenschap. De meeste leraren zijn bereid om zich op vlak van leerbegeleiding verder te ontwikkelen. De school beschikt over recente praktijkgerichte bronnen om te remediëren en over voldoende achtergrondinformatie in verband met ontwikkelings- en leerproblemen.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De school beschikt over een actueel pedagogisch project. Dit werd opgesteld in samenspraak met de scholengemeenschap en is een brede basis voor het beleid.
- Voor verschillende aspecten heeft de school een uitgesproken visie van waaruit ze het beleid terzake wil aansturen. Het gaat bijvoorbeeld om de visie op leerlingenbegeleiding en interne kwaliteitszorg. Op andere terreinen heeft de school nood aan een duidelijke en expliciete visie, bijvoorbeeld wat wereldoriëntatie en het kleutervolgsysteem betreft.
- De besluitvorming verloopt democratisch. De schoolleiding staat open voor signalen die hij permanent ontvangt en hij gunt iedereen voldoende beleidsruimte. Werkgroepen krijgen voldoende vertrouwen om gedelegeerde opdrachten uit te werken. Hun voorstellen worden met het volledige team besproken. Diverse overlegfora kunnen hun eigen traject aansturen, maar communiceren hierover geregeld met de directeur. Op personeelsvergaderingen worden beslissingen meestal in consensus genomen, maar er is soms weinig ruimte en tijd voor agendapunten die leraren willen aanbrengen.
- De school doet een beroep op verschillende vormen van participatie. Vanuit de GOK-werking werd bijvoorbeeld door het team besloten om de speelplaatswerking bij te sturen. Een aantal initiatieven ter bevordering van de spelcultuur werden al uitgevoerd en geëvalueerd. Voor de speelplaatsinrichting doet de school op een zinvolle manier een beroep op de leerlingenraad en het oudercomité. Het schoolbestuur werd pas laattijdig bij dit traject betrokken.
- De school nam bij de start van dit schooljaar enkele waardevolle structurele beslissingen. De spreiding van de coördinerende opdrachten voor GOK, zorg en ICT over verschillende teamleden, gaf de GOK- en ICT-werking een betekenisvolle impuls.
- De school ontwikkelt zich constant, maar die ontwikkeling wordt soms weinig transparant en planmatig aangestuurd. De school werkt aan een groot aantal prioriteiten tegelijk. Die worden afgeleid van de leerplanimplementatie, de GOK- en zorgwerking, lokale initiatieven, het beleid van de scholengemeenschap of vragen van leraren. Voor de uitwerking van die prioriteiten ontbreken vaak meetbare doelen en/of een heldere visie. De implementatie van deze prioriteiten wordt niet aangestuurd door concrete en haalbare strategieën waarin uitvoeringsmodaliteiten en -termijnen duidelijk gemaakt worden. Dit leidt soms tot weinig effectieve en efficiënte ontwikkelingstrajecten, het uitstellen van beslissingen of het uitblijven van doelgerichte

coaching, opvolging en/of verankering. Zo bezit de school momenteel nog niet de verplichte schooleigen plannen voor ICT, leren leren en sociale vaardigheden (Decreet Basisonderwijs 25/02/1997, artikel 44).

- Het nascholingsbeleid stimuleert de schoolontwikkeling. Teamgerichte nascholingen, vaak in samenwerking met de scholengemeenschap, stimuleren de leerplanimplementatie. Soms gebeurt dit op basis van de eigen evaluatiegegevens. Individuele nascholingen zijn vaak gericht op de verwerving van expertises, bijvoorbeeld binnen de GOK- en zorgwerking. Leraren waarderen de intervisies op het niveau van de scholengemeenschap, maar hebben soms behoefte aan meer doelgerichte ondersteuning. De school beschikt op sommige terreinen over expertises die ze weinig inzet. Functioneringsgesprekken of klasbezoeken geven weinig aanleiding tot bijsturing van het professionaliseringsbeleid.
- De meeste leerlingen (> 90%) halen hun getuigschrift basisonderwijs. De eindklassenraad beslist hierover, rekening houdend met de resultaten op de eigen toetsen en de netgebonden eindproeven. Aan de hand van deze eindproeven kan de school aantonen dat de leerlingen in voldoende mate de eindtermen Nederlands en wiskunde halen. Toch is vanuit de leerbegeleiding waakzaamheid nodig voor sommige domeinen van wiskunde, in het bijzonder bij de neveninstromers. Met uitzondering voor het domein 'ruimte' bereikt de school ook de eindtermen wereldoriëntatie. Uit de paralleltoetsen voor lezen en luisteren van de Vlaamse Overheid (2009) en de Vlaamse peiling voor wiskunde (2010) blijkt dat de meeste leerlingen de betrokken eindtermen halen en dat het schoolgemiddelde binnen de verwachtingen valt. De meeste oud-leerlingen halen een A-attest in het eerste leerjaar van het vervolgonderwijs.
- De leerlingen stromen vlot door in de eigen school. De meeste oudste kleuters scoren goed op de genormeerde proeven. Het slaagpercentage van de eigen kleuters in het eerste leerjaar is voldoende. De kleuters zijn relatief weinig afwezig.
- De school beschikt niet over actuele gegevens betreffende de tevredenheid van leerlingen, ouders en teamleden.
- De school heeft een expliciete visie op interne kwaliteitszorg en voert die ook enigszins uit. Wanneer zich problemen stellen, gebruikt ze de resultaten van de netgebonden eindproeven om haar onderwijskwaliteit op schoolniveau bij te sturen. De andere genormeerde toetsen worden in die zin minder gebruikt. De school plant nieuwe peilingen naar de tevredenheid van alle betrokkenen. De zelfevaluatie op initiatief van de scholengemeenschap van enkele jaren terug werd niet afgerond en niet systematisch opgevolgd, maar vanuit de scholengemeenschap wordt een nieuwe zelfevaluatie voorbereid.
- Om het gelijke onderwijskansen (GOK) -beleid uit te bouwen, volgde de school de decretaal vastgelegde procedure. Voor de lopende cyclus koos ze voor de thema's 'taalvaardigheidsonderwijs' én 'socio-emotionele ontwikkeling'. Leerlingenkenmerken stonden bij de keuze van de thema's centraal en alle teamleden werden bij dit keuzeproces betrokken. Het GOK-beleid beoogt een aantal relevante doelen op school-, leraar- en leerlingniveau. De school heeft geplande acties opgezet of gerealiseerd. Op basis van de zelfevaluatie, die vooral de acties beoogde en te weinig de nagestreefde doelen, heeft ze bijsturingen gedaan. De school bracht de effecten van haar GOK-werking nog niet in kaart.
- De school voert geen expliciet talenbeleid, maar ontwikkelt wel een aantal waardevolle initiatieven terzake. Recentelijk stelde de zorgcoördinator een ontwerp op voor een visie op een talenbeleid. Ook binnen de scholengemeenschap leven in die zin initiatieven. De school stelt geen specifieke doelstellingen voorop met betrekking tot de diverse aspecten van het talenbeleid. De school verwacht wel dat leerkrachten een correcte omgangstaal en aangepaste instructietaal gebruiken. Voor Nederlands ontwikkelt de school diverse waardevolle initiatieven om het taalonderwijs te verrijken. De school organiseert taalsensibilisering en -initiatie Frans in de kleuter- en lagere afdeling. De effecten van dit beleid werden nog niet gemeten.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- In de kleuterafdeling is de lichamelijke opvoeding gericht op het nastreven van de ontwikkelingsdoelen.
- In de kleuterafdeling past de school het leerplan wereldoriëntatie toe om de betrokken ontwikkelingsdoelen na te streven.
- In de lagere afdeling is het aanbod voor wereldoriëntatie afgestemd op het leerplan.
- Wanneer wereldoriëntatie thematisch uitgewerkt is, maakt de school gebruik van authentieke omgevingen om te leren in dialoog met de werkelijkheid.
- In de lagere school past de school het leerplan Nederlands toe om de eindtermen te bereiken.
- De school verrijkt haar aanbod Nederlands met diverse initiatieven en speelt daarbij in op het aanbod van (lokale) partners.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Beginnende leraren worden kwaliteitsvol begeleid.
- De school heeft een duidelijke visie op zorg en GOK.
- De school begeleidt leerlingen met specifieke behoeften.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De school wordt democratisch geleid: diverse partners worden betrokken bij het schoolbeleid. Beslissingen worden bij voorkeur in consensus genomen.
- De school gebruikt de eindproeven om haar onderwijskwaliteit te optimaliseren.
- De school doet een beroep op de scholengemeenschap om zich te ontwikkelen.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- In de kleuterafdeling kan taalvaardigheid een meer centrale en functionele plaats innemen.
- In de kleuterafdeling kan meer aansluiting gezocht worden bij de ervaringen van de kleuters.
- De evaluatie van de lichamelijke opvoeding van de kleuters kan op dezelfde basis gebeuren als de evaluatie (van de motorische competenties) in de klas.
- In de lagere afdeling kan wereldoriëntatie meer gegeven worden volgens de didactische principes van het leerplan.
- De school moet over een schooleigen planning beschikken om aan de ICT-eindtermen werken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- In de kleuterafdeling kan het gebruik van het observatie- en kindvolgsysteem meer gelijkgericht verlopen en beter afgestemd worden op het leerplan.
 - De binnenklasdifferentiatie kan meer gesystematiseerd worden.
 - De school kan haar uitgangspunten voor het handelingsgericht werken meer consequent toepassen.
 - De school kan de effecten van de leerbegeleiding meer opvolgen.
-
- Wat betreft het algemeen beleid:
 - De schoolontwikkeling kan meer planmatig verlopen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs en lager onderwijs.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Bart De Bie

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: